

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 72

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, MARCH 27TH, 1937

LETO XL — VOL. XL.

Unija avtomobilskih delavcev začela s pogajanji s Chrysler korporacijo v Michiganu

Lansing, 26. marca. Sedeči strajkarji so sicer odšli iz tovarne, ki so last Chrysler korporacije, toda štrajk še iz daleka ni poravnani, dasi se unija kot kompanija pripravlja za konferenco, ki naj končno prinesejo mir v industriji.

Predvsem je na delu žilavij gubernér države Michigan, Frank Murphy, ki se mnogo trudi, da nastane industrijski mir. Takoj ko je dobil sporočilo, da je odšlo 6,000 sedečih strajkarjev iz Chrysler tovaren, je poklical Walter Chryslerja in John Lewisa, da se snideta in začeta z nadaljnimi pogajanjimi.

Governer Murphy je včeraj izjavil: "Ko bo poravnani Chrysler štrajk, se bomo iznenabili najbolj resnega industrijskega spora. Drugi industrijski voditelji nam bodo sledili in bodo poravnali svoje spore v enakem duhu."

Sedeči štrajk se še vedno vrši v tovarnah Hudson Motor Co., kjer štrajka 10,000 delavcev. Tovarna se nahaja v Detroitu. Tudi vztrajajo sedeči strajkarji pri Reo Motor Co. v Lansingu, kjer je na štrajku 2,000 delavcev.

Oba sta nemudoma prišla v Lansing, kjer so se vsi trije posvetovali tekom dveh ur. Ponegne se jim je pridružil tudi Homer Martin, predsednik unije avtomobilskih delavcev. Gouverner se je izjavil, da je bila prva konferenca "povoljna."

Pogajanja so se nadaljevala v petek, toda skoro brez uspeha. Na veliko soboto se konference ne bodo vrstile. Nadalje-

Spor med odvetniki radi Španska vlada protestira najvišje sodnije proti blokadi

Cleveland, O. — Pred nekaj dnevi smo počeli, da je clevelandška odvetniška zbornica se izjavila proti načrtu predsednika Roosevelta za reorganizacijo sodnije. Ker imajo glavno besebo v odvetniški zbornici večino starodavnih odvetnikov, ki so reaktivarni, so se sedaj uprli mlajši in liberalni odvetniki, ki so člani odvetniške zbornice in izjavili, da bodo izstopili kot v protest proti reaktivarnjem v zbornici, ki podpira ideje predsednika. Na čelu "upornikov" je bivši kongresman Stephen Young, ki je zahteval, da zbornica da vsem odvetnikom na glasovanje, ali so za reorganizacijo sodnij ali ne. Ako ne pride do glasovanja, tedaj je Young zagrozil, da odstopi. Med tem je pa že več drugih odvetnikov, članov odvetniške zbornice, podalo svojo resignacijo. "Nemočo je misliti," se je izjavil Don Mills, odljen odvetnik v Clevelandu in podpornik Roosevelta, "da bi mala skupina starodavnih odvetnikov diktirala vsem odvetnikom. Boljše je, da razpustimo organizacijo." Starodavnih odvetnikov trdijo, da je reorganizacija zvezne sodnije politična zadeva demokratov, čemu pa progresivni in mlajši odvetniki odločno ugovarjajo.

Državna postavodaja

Senatna zbornica državne postavodaje je včeraj sklenila, da bo zaključila zasedanje 26. aprila. V protest se je oglasil senator Boyd-Boi iz Clevelandu, ki je rekel, da ima senatna zbornica še najbolj važne zadave za rešiti, ker dosedaj zbornica pravzaprav še ničesar naredila. Toda imel je preveč opozicije in predlog za zaključenje zborovanja je bil sprejet. Predlog mora potrditi še poslanska zbornica, ki bo podaljšala termin najbrž do 10. maja.

Smrtna kosa

V Glenville bolnicu je danes zjutraj umrla Mrs. Mary Slabe, 1923 E. 61st St. Pogreb bo vodil Jos. Žele in Sinovi pogrebski zavod. Podrobnosti v pondeljek.

* Glasom nove postave ne smejo biti zaposlene v gostilnah državnih.

Kanadske petorke "zaslužile" pol milijona

Toronto, Ontario, Kanada, 26. marca. Državni postavodaji je bil včeraj predložen natančen račun o dohodkih in stroških slavnih kanadskih petork, ki so v manj kot v treh letih "zaslužile" nad pol milijona dolarjev. Skupno premoženje znaša \$543,000. Največ od tega je prispevala Fox filmska družba, ki je plačala petorkam \$300,000, da je posnela dve filmi. Stroški za vzdrževanje petork od rojstva do danes so znašali \$96,996. V tem strošku je včetna tudi posebna hiša, ki je bila zgrajena načas za petorce. Petorce imajo dobiti nekako še \$97,000 od raznih kompanij.

Predsednik plačal dohodniški davek

Washington, 26. marca. Dasi predsednikova plača glasom postave ni podvržena dohodniškemu davku, pa je predsednik Roosevelt zahteval, da tudi on plača svoj delež od svoje plače, kadar dobiva kot predsednik. Predsednik dobiva \$75,000 na leto. Pred leti je najvišja sodnja odločila, da plače javnih uradnikov niso podvržene dohodniškemu davku, toda predsednik je prekršil to razsodbo najvišje sodnije in je plačal davek kot vsak drug državljan. Ali bo sodnja sedaj nastopila proti predsedniku, ker je prekršil sodniško razsodo?

Žalostna smrt

Rudolph Kubicek, star 31, let, stanuje na 4928 Doloff Rd., bivši WPA delavec, je si noči najbrž v napadu hipne blaznosti dvakrat zabodel svojo ženo, in to vprito svojega 7 let starega sina Rudolpha, ki je v kuhinji risal za neko šolsko logo. Tako potem je nesrečnik pobegnil iz stanovanja proti Clark Ave. mostu, kjer je skočil 90 čevljev globoko navzdol in obležal mrtvev. Malo je manjkal, da ni priletel na vrh policijskega avtomobila, v katerem sta se nahajala dva policista, ki sta bila poslana, da poizveste glede napada na Kubickovo ženo. Kubicka so odpeljali v St. Alexis bolničko, kjer so ga prouglasili mrtvimi. V isti bolnični se bori s smrto tudi njegova žena. Kubicek je že lansko leto trirat poskušal storiti samomor. Zakonski par je imel troje otrok.

Izučeni delavci

The International Association of Machinists unija odločno zanika trditev National Industrial Board, da bi imeli v Ameriki pomanjkanje izurjenih strojnikov. Unija trdi, da je še danes 6,200 izučenih strojnikov, ki so pri uniji, brez dela, dočim kompanije trdijo, da bi jih potrebovale 7,000, če bi jih mogle dobiti.

Starostna pokojnina

Urad za starostno pokojnino, katero plačuje država Ohio, se nahaja v Clevelandu in poslopu na 1276 W. 3d St.

Proti ženskam

V poslanski zbornici državne postavodaje v Columbuse je bil vložen predlog, glasom katerega bo ženskam prepovedano biti zaposlenim za barami v go stilnah.

Musso pripravlja nove cete za Španijo

Rim, 26. maja. — Diktator Mussolini pripravlja nove divizije, da jih pošlje v Španijo, ako doživi vodja nacionalistov general Franco se en poraz. Mussolini je zlasti že zkoraj, katero sta odredili Francija in Anglija radi Španije. Laški diktator se ne more umakniti iz stališča, katerega je dosegel zavzemal, toda poroča se, da postopek je previdno, ker ne želi, da bi prevzel odgovornost, da je on poročil splošno evropsko vojno. Obenem Mussolinija silno skrbijo ogromna propaganda, katero sta začeli Rusija in Anglija napram fašistični Italiji. Da, mogoče je, misli Mussolini, da bo Italija blokirana.

Zločini naraščajo, arresti se dnevno množijo

Cleveland. — Zločini v Clevelandu naraščajo, kot naznana kriminalna statistika v Clevelandu. Od 1. januarja do danes je bilo v Clevelandu za 17 odstotkov več ropov kot ob istem času lanskega leta. In dočim so lansko leto v treh mesecih Clevelandski roparji naropal: \$40,408, so pa letos odnesli \$67,127. Roparski vломovi smo imeli v treh mesecih 347, lansko leto v treh mesecih pa 197. Policijski načelnik Matowitz je obdožil "prosperitet" za več ropov. "Danes imajo ljudje več denarja," je rekel policijski načelnik, "in so tudi bolj brezbrizni za denar, kar daje roparjem več prilike, da pridejo do 'easy' denarja." Množijo se tudi arretacije. Lansko leto je policija v treh mesecih arretirala 141 roparjev, letos pa 197. Med večjimi ropi letosnjega leta je rop Lorain St. banke, kjer so lopovi odnesli \$18,000, in roparski napad in umor našega lastnega rojaka Frank Mahniča, kjer so odnesli morilci nad dva tisoč dolarjev.

Ne pozabite!

Ponovno smo že opozorili cenzurje gospodinje, da ne pozabijo, da mesnice zapirajo vsako soboto večer ob šesti uri. Tako bo tudi nocoj večer. Bodite toliko prijazni napram trgovcem, da kupite svoje potreščine do 6. ure večer, saj ste vi potem rešeni skrb na kupovanja in daste tudi trgovcu potrebi počitek. Trgovinem bodo hvaležne za vašo prijaznost!

Končan štrajk

58 štrajkarjev pri Superior Foundry Co., 3542 E. 71st St., se je zopet vrnilo na delo. Nahajajo se so na sedečem štrajku skozi 48 ur. Med unijo in kompanijo bo te dni prišlo do nadaljnih pogovorov glede bodočih plač in razmer.

Zbor Jadran

Jutri večer ob 6:30 naj bodo vsi člani navzoči v dvorani Slovenske doma na Waterloo Rd., kjer bodo peli za čitalnico. V torek pa naj gotovo pridejo na vaje vsi, ki imajo vlogo za opereto.

Doma z bolnic

Mr. Karl Smerdel, 19202 Arrowhead Ave., se je vrnil domov iz bolnice. Zahvaljuje se prijateljem za obiske in prosi, da ga obiščejo na domu.

Dva nova načrta za odpravo otroškega dela

Washington, 26. marca. Dva senatorja sta se oglasila včeraj z načrti glede odprave dela otrok. Dočim sedanji namerni amendment prepoveduje delo otrok, ki niso starci še 18 let, bi po novem amendmentu, katerega je stavil senator Borah, imel Kongres pravico prepovedati delo otrok, ki niso še 14 let starci. Računa se, da bo ta amendment skoraj gotovo odobren. Senator Wheeler iz Montane je pa predlagal, da ni potreben dodatek k ustavi glede prepovedi dela otrok, pač pa Kongres to lahko naredi z načrno postavo.

Vzrok za ločitev

St. Clairsville, Ohio, 26. marca. Mrs. Lila Johnson v tem mestu je vložila pršnjo za razporoko od svojega moža. Kot vzrok je navedlo dejstvo, da njen mož neprestano preklinja predsednika Rooseveltja in ji s tem povzročuje veliko duševno gorje. Mrs. Johnson pravi, da ima na stanovanju več delavcev, ki so vsi demokrati in držijo s predsednikom Rooseveltom, ona je pa tudi demokratinja in ne more več poslušati svojega republikanskega soprogena, ki preklinja Rooseveltja.

Gasolinški uslužbenci

Gasoline Station Operators unija, kamor spadajo uslužbenci na gasolinških postajah, in ki so močno organizirani, so izjavili, da se bodo uprili vsakemu poskusu, da bi Lewisova C. I. O. organizacija zagospodovala nad njih unijo. Lewis skuša organizirati vse delavce v petrolojni industriji v posebno unijo. Voditelji Gasoline Operators unije trdijo, da je Lewisova unija preveč "levičarska in radikalna."

Listnica uredništva

Jennie Schimer, 1253 E. 169 St. Poštne postave nam ne dovoljujejo, da bi omenjali ali oglaševali "bingo" partije.

Štetje zajevev

Mnogo naših naročnikov je tudi letos štelo zajeve in piščeta, ki so bila tiskana med oglasi trgovcev v velikonočni številki. Mi nismo letos razpisali nobenega tozadnevnega kontesta. Vseeno, hvala vam za trud.

Zadušnica

V nedeljo se bo v cerkvi sv. Vida brala sv. maša ob 10. uri zjutraj za pokojnim Johnom Šphem ob priliki devete obletnice njegove smrti. Prijatelji in sorodniki pokojnega so prijazno vabljeni.

Mladinska prireditev

Na velikonočno nedeljo bodo učenci kot tudi bivši učenci Slovenske mladinske šole vprzvorili igro "Princeza in pastirček." Pričetek ob 3. popoldne. Zvezčer bo pesem. Vstopnina samo 25c. Cenjeno občinstvo je prijazno vabljeno.

"Slavčki"

Oni, ki imate uloge za "Debetnik in sirotica," ste prošeni, da se gotovo udeležite vaj v pondeljek ob 6. uri zvezčer v navadnih prostorih. — Zapisnikarica.

Oropane ženske

Zopet je bilo v četrtek in petek oropanih sedem žensk na javnih ulicah za denarnice. Pri vseh sedmih ženskah so dobili cestni parapari \$72.68.

Novi štrajki se pojavljajo. Zahteve po priznanju unije in boljših plačah

Detroit, 26. marca. United Auto Workers unija v Detroitu je včeraj zahtevala priznanje unije kot edine za stopnice za 25,000 delavcev, ki se nahajajo v 400 večjih in manjših delavnicah v Detroitu, in kjer se izdeluje vsakovrstno avto orodje.

Obenem je unija zahtevala tudi zvišanje plač. John Anderson je uniji organizator v Detroitu. Obvestil je vse lastnike vseh delavnic tozadnevnih. Unijski organizatorji trdijo, da pripada 80 odstotkov vseh delavcev ve vrste v uniju.

Zveza šoferjev pri Checker Cab Co. v Detroitu je včeraj odredila štrajk vseh šoferjev pri omenjeni družbi. Izmed 620 taksijev, ki poslujejo v Detroitu.

Kajih 1,400 jeklarskih delavcev pri Allegheny Steel Co. v Pittsburghu je včeraj začela delavnična strejanja. Kakih 1,400 jeklarskih delavcev pri Allegheny Steel Co. v Pittsburghu je včeraj začela delavnična strejanja.

New York, 26. marca. Divji je trajala deset tednov! Vseh prizorov so se odigrali v prostorih najvišje sodnije v tem mestu, ko so porotniki naznani, da so spoznali sedem raketirjev krivih večjih sleparjev. Raketirji so bili obtoženi, da so osleparili razne lastnike restavrantov za več kot dva milijona dolarjev.

Najprvo so krivci, potem ko so slišali pravdorek porote, začeli jekati, takoj potem so pa začeli kričati in preklinti porotnike, sodnika ter državnega pravdnika. "Obesite me!" je rekel Aaron Retek, "jaz sem moril, ubijalec!"

"Vsa obravnavna je bila strašen škandal," je rekel John Williams, "in najbolj škandalozno je, da je obnašal sam sodnik, ki je lažnik in obrekovalec!"

Ko je vstal sodnik McCook in se zahvalil porotnikom, je planil Williams pokoncu in zakričal: "Vrag vas vzemi, kaj se zahvaljujete tem podganjam!"

Obravnavna proti obtožencem

Morilec ubit

Herbert Ridiker, star 33 let, bivši vojak ameriške armade in do 20. februarja uslužben kot sanžent pri četji, ki straži Federal Reserve banko, je sinoč umoril svojega tasta, 69 let starega Charlesa Grafa v stanovanju na 3501 Riverside Ave. Ridiker je bil odpuščen iz službe radi zanemarjanja dolžnosti. Od tedaj je vedno grozil, da se bo maščeval. Sinoč ob 10. urici je začel prepričati s svojo ženo, da katero je končno z revolverjem udaril po glavi. Oče njegove žene, Charles Graf, je hotel iti hčeri na pomoč ter je zgrabil za puško, toda Ridiker je medtem

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznosalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 72, Sat., March 27, 1937

BESEDA IZ NARODA

Rev. M. Jager:

"K mamici!"

Da, k mamici! Kdo izmed starjih, ki ste zapustili svoje starše daleč tam preko morja, si ne želi, da bi se enkrat praznoval veliko noč pri svojih starjih, pri svoji materi? Saj je ona spekla najboljši kolač, najboljše potice! Niso morda bile tako napotvite, kakor so tukaj, pa so vendar bolje tekstile, kakor pa teknejo tukajšnje. Delala jih je namreč mamičina roka!

Samo spomin nanje nam je še ostal, na mater in njene roke! In ob gotovih dnevih še bolj živi ti spomin v nas. Zlasti na Materinski dan, drugo nedeljo v maju. To je namreč dan, ki je določen samo spominu mater in njihovi veliki ljubezni, ki je pogosto tako prezirana, tako vse premalo upoštevana, matér, pa bodisi, da so še žive, ali pa že v grobu spe, bodisi, da jih še imamo pri sebi, ali pa smo daleč od njih ločeni. To je Materinski dan!

In mi, od fare sv. Vida, smo ponosni, da smo prvi začeli — devet let nazaj — praznovati Materinski dan s posebno slavnostjo, z Materinsko proslavo. Naša mladina od šole in fare sv. Vida je prva priredila in izvedla Materinsko proslavo! Za nami so jih začeli prirejati tudi drugi. Prav je, da jih prirejajo! S spominom na mater v ljudeh živih tudi spomin na vero, ki jima jo je mati vcepljala v srce.

In od tedaj, devet let nazaj, je mladina od šole sv. Vida, samo s par izjemami menda, vsako leto prirejala Materinsko proslavo. To je postala že kar nekaka sladka dedičina naše šole. Materinska proslava že kar mora biti vsako leto! Tako jo bomo seveda imeli tudi letos, na Materinski dan, v nedeljo 9. maja. Letos, po devetih letih, bomo

Pomembna obletnica

Cleveland (Collinwood), O.—Čas hitro beži in pomlad se nam približuje z naglim koraki. V nedeljo bomo že praznovali veselo Alelujo. In na Belo nedeljo, to je 4. aprila, bo pa za našo podružnico št. 10 SZZ lep in posmerni dan. Takrat pride vse na plan, nobena naj ne izostane.

Drage sestre! Na januarski seji je bilo sklenjeno, da bomo praznovale 10 letnico na tako lep in slovesen način. Zjutraj bo skupno sv. obhajilo. Naj se nobena ne izgovarja, da je že bila. Saj vam varjamem, da ste že bili, vsaj po večini, pa ne bo odveč, če greste zdaj še z društrom. Več ko nas bo, bolj bomo dale lep zgled in bolj ko bomo rade hodiči k sv. zakramentom, bolj nas bodo otroci spoštovali in se nas spominjali, ko nas več ne bo. Saj smo ko rosa na veji in hitro mine čas ter opominja: danes meni, jutri tebi. Torej v soboto bo spoved, v nedeljo prišmi maši pa skupno obhajilo. Zbiramo se ob 7:30 spodaj pod cerkvijo. Vsaka naj prinese svojo društveno regalijo s seboj.

Zjutraj se bo pa že ob šestih pričel program. Tega naj tudi nobena ne zamudi. Na programu je lepa igra, deklamacija, lepo petje in kot sem slišala tudi harmonike ne bo manjkalno. Za to je izvezbanih več naših dečkov in deklic, ki bodo nastopili med odmorom, da ne bo nobenega praznega čakanja. Nikomur ne bo žal, kdor se udeleži te lepe slavnosti. Naša podružnica je že itak poznana po svojih lepih predstavah. Po končanem programu se bomo pa zavrteli, da bo kaj. Za lačne in žejne bo vsega v izobilju pripravljenega.

K sklepku pa vočim vsem skupaj vesele velikonočne praznike

Kot znano, je bil obsojen v ječo bivši policijski kapitan Chadek, ker je jemal graft za časa prohibicije. Zdaj so mu sedli za komat še vladni agenti, ki zahtevajo od njega \$60,000 dohodninskega davka. Da, da, Chadek je imel res lepe postranske dohode, kot je izkazalo pri obravnavi. Pač ni računal, da bo stric Sam tudi deležen nekaj tega zasluga ali grafta.

Wess bo tudi navzoč.

Torej demokratie: na svidejne v pondeljek večer v Sniderjevi dvorani na Bliss Rd. Pozdrav!

Chas. Lampe.

Desetletnica društva

Euclid, O.—V zadnjem dopisu sem že nekaj omenil o ustanovitvi naše fare sv. Kristine. Fakt je, kjer je cerkev, tam mora biti tudi društvo, ki naj bo kot straža za napredek fare. Poleg našega društva je v naselbini še mnogo drugih društva, od katerih imajo pomen predvsem le podporni društva. Saj so podporni društva ona, katera so nam v pomoč v potrebi. Podporna društva igrajo danes največjo vlogo med nami. So tudi velike ameriške organizacije, toda za nas pridejo v poštev v prvi vrsti slovenske in ena izmed teh je naša dobra mati, Kranjsko-slovenska katoliška jednota, pod katere okrilje spada tudi naše društvo sv. Kristine št. 219. Naša KSKJ posluje po vseh državah naše unije in vendar smo v zadnjih kampanji mi odnesli zmago.

In na 4. aprila, na Belo nedeljo, bo naše društvo praznovalo 10 letnico obstanka. Program bo prav pestro izbran, kakor se spodobi za tako priliko. Že sedaj vabim vse brate in sestre so-bratskih društev, kakor tudi naše prijatelje in prijateljice na večer 4. aprila. Prireditve bo prav zanimiva. Naj še omenim, da bo pred programom, med odmorom in po programu igral Eddie Selek in njegov orkester. Več se pride.

Na 17. aprila, to je na soboto večer, pa bo velika plesna veselica v dvorani sv. Kristine, ki bo v korist kulturnega vrta. Pazite na podrobna poročila o tej veselici.

Frank Kosten.

Oltarno društvo v Collinwoodu

V nedeljo popoldne smo sklene na seji Oltarnega društva, da bomo imele na velikonočno nedeljo pri osmi sv. maši skupno sv. obhajilo.

Odbor vabi in prosi vse članice, da bi si sklep seje in te vrstice tako vzele k srcu, da bi bilo naše društvo pri sv. obhajilu polnoštevilno zastopano.

Drage članice! Za vsako in vse je to vabilo. Skupaj, z društvenimi znaki na prsih, bomo se v cerkev, skupno k sv. obhajilu. Drago krščanske matere, naša društvo nobene članice ne pogreša takrat. Pridite!

Našim č. gg. dušnimi pastirji, vsem članicam Oltarnega društva, želi odbor presrečne velikonočne praznike in najslajšo pisanko.

Pirhov mnogo vsem želimo, za blagoslov Boga prosimo; prisrčni naš je klic, rekoč: vesela vam velika noč!

Odbor.

Ilijira mlajša

Ker v pondeljek 29. marca ni sole, zato se vršijo pevske vaje ob desetih dopoldne, mesto popoldne. Starše se prosi, da skrbijo, da so njih sinovi in hčerke ob pravem času na mestu. To je neobhodno potrebno radi bližajočega se koncerta.

Veselo veliko noč vsem staršem, vsem onip pa, ki spada k pevskemu zboru Ilijira Jr. in Ilijira High, pa mnogo lepo pisanih pirhov.

M. K.

Frigidaires

6 kubič. čevl. prostornine, malo rabljeni; prej \$199.50, zdaj samo \$89.50. Oglejte si jih pri Norwood Appliance & Furniture Co., 6104 St. Clair Ave. (x)

Tomo Zupan umrl

Na 8. marca je prispeval v Ljubljano žalostna vest, da je zjutraj ob tri četrtna štiri umrl na gradiču na Okroglem starosta slovenske duhovščine g. Tomo Zupan.

Ime slovenskega duhovnika Tomo Zupana bo zapisano v slovenski kulturni zgodovini z zlatimi črkami. Tomo Zupan je bil najstarejši slovenski duhovnik. Kot tak je bil eden izmed tistih Slovencev iz idealne dobe našega prebujenja, ki ima največ zaslug za to, da je vzgojil v Alojzijevišču celo vrsto odličnih delavcev na vseh poljih (na verskem, kulturnem, gospodarskem, literarnem in narodnostnem polju) in da je vcepli svojim gojencem ljubezen do dela in neverjetno gorečo ljubezen do slovenskega jezika in posebno do čistoče slovenskega jezika. Dalje je bil Tomo Zupan tisti, ki se je z neugnano vztrajnostjo in vнемo zanimal za najmanjšo podrobnost, ki je bila v zvezi z življenjem in delovanjem našega nesmrtnega pesnika Prešerna. Tomo Zupan je dognal vse Prešernovo sorodstvo ter nam odkril glede Prešernovega udejstvovanja nešteto do tedaj neznanih, a zelo važnih in zanimivih stvari. Naša javnost o vsem tem še nima vseh podatkov in bo za vsa Zupanova dognanja izvedela šele, ko bodo morda kdaj te Zupanove "prešernine" objavljene.

O narodnostnem delu Toma Zupana bi se dale napisati cele knjige. Zasluge, ki si jih je pokojnik pridobil v narodnostnem cirku v času od svoje rane mladosti pa vse do časa, ko so mu kot starčku začele pešati moči, so nevenljive. V teku svojega plodonosnega delovanja so ga odlikovali za njegove zasluge z mnogimi odlikovanji ter je imel razen tega celo vrsto častnih naslovov. Bil je apostolski protonotar, papežev tajni komornik, konzistorialni svetnik ter dolgo vrsto let ravnatelj Alojzijeviča v Ljubljani. Razen tega je bil edini naš železmašnik ter najstarejši duhovnik v Sloveniji in državi. Rojen je bil 21. decembra 1839 ter je torej dosegel redko starost 97 let. Zasluznemu in blagemu pokojniku hvaležen spomin!

IZ PRIMORJA

—V Preserju pri Komnu je zgorela kmetija Janezu Kodriču z vsemi gospodarskimi poslopji in v vso letino, predvsem 10 kv. sena. Kodrič ima preko 5,000 lir škode.

—Imena mladih fašistov. — Gorica, februarja 1937. — Goriški mladinski fašij je izdal listo onih, ki so napredovali v višjo stopnjo. Iz te liste hočemo našeti le nekaj imen, ki so vsa

prisilno slovenska, čeprav so spačena in italijanizirana. Kerma Radovan (Chermazzi), Juršič Franc, Gregoretič Ervin, Volpat Rudolf, Basaj Vladimir iz Mirna, Boan Izidor iz Opatjege Selca. Mnogo izmed njih pa je bilo tudi degradiranih, kot Abram Maksimiljan iz Stanjela.

Povišan je bil še Kerševan

Karel iz Stanjela, Uršič Karel iz

Mirna, Ignacij Marega iz Sv.

Lucije, Devetak Silvestar, Bre-

gan Edvard, Leban Stanislav,

Prešeren Ivan, Jug Albin, Nov-

akov Alojz itd. itd. Nad polovico

imen, ki jih je še naštetih je slo-

venskega izvora, in nad polovi-

co teh je med njimi, ki so bili na

en ali drugi način umaknjeni iz

vodstva odgovornih mest. V ilus-

tracijo smo prinesli le par

imen.

Če verjamete al' pa ne

Ribiči na dalmatinski obali so ribarili vso noč. Ko so zjutraj potegnili mreže, so čutili, da je nekaj zelo težkega v mrežah. Tako si mislio, da bo to kak utopljenec. Hitro pošlo je enega tovarischa k županu da mu to naznani. V tem so pa potegnili mreže na suho, in so videli, da se je bil zapletel v vodo osel, ki je padel po nepravidnosti v morje. Tako zavpije eden ribičev za odhajajočim: "Povej županu, da je onel!"

Mama je naročila Janezku, naj na povratku iz šole kupi škatljico vžigalic, še prej pa naj se prepriča, ali so dobre.

Janezek je res kupil vžigalico in jih spotoma preizkušal, če gorijo. Na pragu domače hiše je pričkal zadnjo vžigalicu, izročil prazno škatljico mami in rekel:

"Mama, razen dveh so bile vse vžigalice dobre."

Nikar ne skrbite

radi oddaljenosti. Ne glede c. d. kje se nas pokliče, naša postrežba je hitra in vestna.

Naša moderna vozila in drugi posebni pripomočki za opravljanje dela na razdaljo, nam to omogoči. Milje posmenijo pri nas minute. Če se nas pokliče iz večje dlanave, ne računamo za to nica več.

August F. Svetek

POGREBNI ZAVOD
478 E. 152nd St.
KENMORE 2016

Novi prostori!

Preselili smo trgovino železnine iz 6622 St. Clair Ave.

v prostore S. N. D., na vogal Addison Rd. in 6421 St. Clair Ave.

Obenem naznajamo vsem Slovencem, odjemalcem in prijateljem, da zamoremo postreži skoraj z vsem, kar rabite na vrtu prav sedaj, gnojila in travnina semena, orodje in vse potrebno za vrt. Barve in varniše za notranjost vaših stanovanj in pohištvo, ter razni pripomočki za čiščenje. Tudi kuhinjska posoda se dobri, ter železnina in orodje za druga dela.

Ker pa zaloga še ni popolna in še ni vse urejeno, bo formalna otvoritev trgovine nekoliko pozneje.

Se priporočamo vsem za naklonjenost.

JOS. KALAN IN SIN

TRGOVINA ŽELEZNINE
6421 St. Clair Ave.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

Da bom naletel na potok brez mostov in na gozdove brez potov, da bom moral jezditi v hribe in se spuščati v doline, kar po celini, na to sem bil pravljeno.

Nekaj časa sem še jezdil med njivami, po ožganih travnikih, med rožnimi nasadi in mimo številnih vasi, vedno proti jugozapadu. Končno pa se mi je le zdelelo, da bo treba vprašati, ali sem v pravi smeri.

Za preprostim vrbovim plotom sem opazil starca, ki je nabiral rožne cvete. Pojezdil sem k njemu in pozdravil.

Ni me opazil in prestrašil se je, ko je začul moj glas. Z negotovim obrazom me je gledal, ni vedel, ali bi prišel bliže, ali bi se skril med nasadi. Pomiril sem ga s prijaznimi, vladnimi bese-dami. Počasi je prišel bliže.

"Kaj hočeš?" me je vprašal.

Iz njegovega glasu je donela nezaupljivost, tudi njegove oči so me sumljivo gledale.

"Berač sem," sem dejal. "Ali bi mi podaril eno tvojih rož? Poln vrt jih imaš!"

Tedaj se mu je obraz razjasnil, prijazno se mi je nasmehnil in dejal:

"Berač si —? Ali jezdijo berači take konje —? Nikdar te še nisem videl. Si tujec?"

"Da."

"In ljubiš rože?"

"Zelo."

"Hudoben človek ni prijatelj etvetic. Zato ti bom dal najlepšo rožo svojega vrta, tako, ki je napol v popku in napol razcvetena. Njen duh je sladek in očarujoč, kot bi prihaljal od samega Allahovega prestola. Potrpi!"

Dolgo je izbiral po nasadu, nazadnje pa mi odrezal dve roži in mi jih ponudil čez plot.

"Tule imam, tujec! Najlepši vonj prihaja iz njih. Le eden sam vonj poznam, ki tega prekaša."

"Kateri?"

"Vonj džebelskega tobaka."

"Poznaš vonj džebelskega tobaka?"

"Ne. Pa čul sem o njem, slavili so ga, da je najlepši izmed vseh vonjev. Toda nam Allah ni dal, da bi ga smeli poskusiti. Mi tukaj kadimo le tobak iz korenega listja."

"O joj —! Strašno!"

Pokimal je in dejal:

"Da! Reveži smo, veliki reveži! Star človek sem, vse življene negujem rože in jih pripravljam za drogoceno rožno olje, — da kadim koruzni tobak."

"In vendar je rožno olje tako silno dragoo!"

"Tiho bodi! Ne bili bi taki reveži, mi, ki pridelujemo rožno olje, toda visoka porta —! Vedno je odprta za vse, kar se v njo steka. Ven pa nič ne priteče —. Paše in ministri že lahko kadijo džebeli —. Jaz pa bi bil srečen, če bi ga smel vsaj enkrat v življenju povohati."

Mož se mi je smilil. In povrh je bil res dober človek, v hipu se mi je prikuplil. K sreči sem lahko ugodil njegovemu poželenju po džebeliju. Imel sem ga nekaj s seboj.

"Imam čibuk?" sem ga vprašal.

"O Allah —! Da bi čibuka ne imel —! Seveda ga imam! Pa čemu vprašaš?"

"Pojdi sem!"

Poiskal sem tobačnico in jo odprl.

Oči so se mu zasvetile, požljivo je gledal.

"Tobačnica —? Kajne, tobak imam v njej?"

"Da. Podaril si mi dvoje svojih najlepših rož. Zato ti bom dal tegale tobaka."

"O effendi, kako dober si!"

Imel sem v žepu zavoj pisemskih ovitkov. Napolnil sem enega s tobakom in mu ga dal.

Povohal je, pričakovaje dvi-

Kmet Job

Nesreča se je začela poleti, ko sta Andreju v eni sami noči poginila dva konja. Tedaj je v žepu svoje debele kamižole stiskal pesti. Konjederec je prišel po oba konja in drugo jutro se je odpeljal Andrej v mesto na konjski semenj, da si kupi dva nova konja. Spotoma je na vozni sedež razmišljal, zakaj se le tako ubija od zore do mraka, a v eni sami noči je uničen ves njegov trud, vse delo dolgih mesecov. Kar je raslo žita na njegovih njivah, saj ga je že zdaj peljal v mesto z denarjem za konja, saj, kaj naj bi kmet počel brez konja? Če se še takoj jezi in grize, če še tako stiska pesti v žepih, kaj mu vse to krosti? Z novima konjem je zvezil žetev domov in prišel je čas, ko je zjutraj s plugom odrinil na polje. To delo je še bolj stiskal Andreja, še bolj je bil molčič in redkobesen, a ko je stopal po braždah za plugom, mu je bilo videti, kako močno ljubi to zemljo, ki je bila njegova last.

Tedaj ga je zadela druga nesreča, in to pot ga je udarila še bolj hudo. Pismo je prišlo iz mesta in Andrej je takoj vedel, da je izgubil tožbo napram sodu, ko sta se pravdala zaradi meje. Zdaj je Andrej s pestjo udaril po mizi in zavpil: "Nobene pravice ni več na svetu!"

Ko je hotela iti njegova žena v nedeljo k maši z njim, je zapodrljal: "Pojdi sama!" Tedaj je spoznala moževe mračne misli, ki so se mu podile za čelom in je zavzidhnila: "Andrej, nikar se ne pregreši!" Toda Andrej je postal doma.

Ko je v prihodnjih tednih stopal Andrej za plugom, se mu še ni zjasnilo mrko lice. Ponoči, ko sta ležala skupaj v kamri, se je žena sklonila k temu temenemu obrazu in je zašepetal: "Andrej, nikar ne misli več na to! Saj imaya zadost! Saj ne potrebujeva več!" Andreju je spet začela dišati jed in se mu je iznova priljubilo delo. A tedaj ga je zadela tretja nesreča: veliki skedenj mu je pogorel.

To noč je Andrej obupno vilo roke. Nebo je rdele od plamenov, tri vasi daleč je bil viden požar. Nihče ni vedel, kako je začelo goreti, le žena je sredi noči zagledala kako so švignili goreči zublji kvíšku in je zavpila: "Andrej! Gori!" Andrej je bil planil ven, z zvonika je udarjalo plat zvona in vsa vse je oživila. Gasilci treh vasi so se do jutra borili z ognjem, hišo in hlevu so rešili, a veliki skedenj je zgorel. Andrej je stal ko kamen, molčič in trdo med ljudmi; z nobenim prstom ni več mignil, da bi pomagal reševati, zdelo se je, ko da je s pogledom na pogorišče izgubil dar govora in kar je mogel izusteti, so bili le divji in obupni vzduhi: "Bog, Bog, Bog!"

Tudi župnik je prišel, da bi v tej težki urki preizkušnje tolazil Andreja, a ta ga je zavrnil: "Pojdite k moji ženi! Napol mrtva leži pri sosedu. Mogoče vas ona potrebuje!" Nekdo je govoril o Jobu; mogoče župnik sam. A odslej so rekli Andreju le: kmet Job. Po ure in ure dolgo je ždel pri oknu in strmel na razdejano dvorišče. Konji so topotali s kopiti v hlevu; že je pomislil, da bi napregel in šel na njivo, a potem je mrko zmajal z glavo.

Zena ga je časih poklicala k sebi k postelji, zakaj, odkar je bilo gorelo, je bolna ležala v hiši. "Andrej, zakaj ne naprežeš? Andrej, le nikar ne obupaj! Drugo leto bo skedenj že nov!" In se je medlo smehljala.

Prišel je zdravnik in prišel je župnik in Andrej je medlo sedel zraven. Žena je bolj in bolj bolehal, a njen tihki pogled je časih pritiral Andreja do tega, da je šel, upregel konje in se odpeljal na njivo. A na veliko

nedeljo, ko je žena prav težko dihal in je imela črne kolobarje krog oči, je prosila Andreja: "Pojdi, no, v cerkev!" In Andrej je po dolgem času spet odšel v cerkev. Župnik ga je viden, kako je sedel v klopi, ves plečat, tršat, mrk, tuj, z mogočimi rokami na kolenih. Andrej je še ne upal pogledati na prižnico; roke na kolenih so se mu tresle, v globokih vzdihih so se mu dvigale in padale široke prsi. Tedaj se je zgodilo nekaj, kar se ni zgodilo še nikoli: med pridigo je hipom vstal neki človek in se opotekel iz cerkve. Bil je Andrej.

Rezko so se zaloputnila vrata. Andrej je to nedeljo nemirno hodil po njivah. Rad bi bil na jasnom glede na sebe, na Boga in na to svojo nesrečo. Nova se tev se je razprostirala pred njim tja do daljnih gora in po tihem ozračju so križarile vrane. "Nesrečo oznanjajo!" si je mislil Andrej.

Rezko so se zaloputnila vrata. Andrej je to nedeljo nemirno hodil po njivah. Rad bi bil na jasnom glede na sebe, na Boga in na to svojo nesrečo. Nova se tev se je razprostirala pred njim tja do daljnih gora in po tihem ozračju so križarile vrane. "Nesrečo oznanjajo!" si je mislil Andrej.

Ko se je spet vrnil v vas, mu je bilo, ko da ga čaka huda novice. Ljudje so se ga izgibali, plaho so se ozirali vanj, tiho so šepečali zadaj za njim. Njega pa je prešinila ena sama grozna misel: "Ona! Žena!" Začel je teči. Zdela se mu je, ko da vse ljudje, ki so iz hiš strmeli za njim, že vse vedo, a se bojijo, da bi mu kaj povedali: "Povej mi, povej!" bi bil rad zakrčal; "povejte, da ona umira!"

Ko je z župnikom vred vstopil v kamro, je ležala tu sklenjenih rok njegova žena in je spala. V spanju se je smehljala. In visoki, uporni, mrki Andrej je obnemel in splahnil v nič spričo tega smehljana in skušal je skleniti svoje roke tako, kakor jih je sklenila žena, ki se je s svojim spanjem bližala ozdravljenju.

Ko je žena nato odprla oči, se je nasmehnila, videc svojega Andreja in župnika pri postelji. Spregovorila je: "Kajne, Andrej, drugo leto bo pa nov skezenj!" Tedaj je Andrej počasi zdrknal na kolena in župnik je prav tih odšel iz sobe . . .

DNEVNE VESTI
Županski kandidati

Letos imamo v Clevelandu županske volitve. Priglasilo se je že toliko kandidatov, da bi že kandidati sami lahko tvorili večjo naselbino, ako bi se spravili skupaj. Med republikanci se omenja slednje županske kandidate: Harold Burton, sedanji župan, Edwin Bary, George DeMaioribus, Walter Krewson, Burt Griffin, načelnik mestne sodnije, Arthur Day, Common Pleas sodnik, Alva Corlett, Common Pleas sodnik, Harry L. Davis, bivši župan, Chester Bolton, bivši kongresman, Edward Stanton, bivši prosekutor, Fred Kohler Jr., sorodnik bivšega župana in mnogi drugi. Med demokratimi pričakujejo slednje, da se oglasijo za kandidat: Marvin Harrison, vodja Roosevelt kampanje v Clevelandu, Stephen Young, kongresman, Parker Fulton, Martin Sweeney, John Sulzberger.

Išče se

zanesljivega rojaka, ki ima vesele

lige in življenje.

Na 66. cesti, ima 10 sob, tri

garaze. Hiša na 68. cesti, ima 10 sob, hiša na 74. cesti, ima 12 sob.

Tako \$1,000.00. Hiša za eno

družino na 74. cesti, ima 8 sob,

tako \$500.00. Zidana hiša na

95. cesti, tako \$1,000.00. Hiša

na 92. cesti, za dve družini, tako

\$800. Vprašajte pri Jack

Tisovec, 1366 Marquette Rd., blizu St. Clair in 55. ceste. (72)

ZA DOBRO PLUMBINGO

IN GRETE POKLICITE

A. J. Budnick & CO.

PLUMBING & HEATING

6707 St. Clair Ave.

Tel. HENDERSON 3239

976 E. 250th ST.

Res. ENMORE 0238-M

RUDY MAVER, lastnik:

The Euclid Window Shade Shop

23890 Lakeland Blvd.

KEENMORE 4343

Mi izdelujemo, čistimo in popravljamo vse vrste zastore. Pokljute nas, da pridemo in vam damo zastonj proračun. Dovajamo na vse kraje mesta in predmestja.

SPITE TRDNO, VZIVAJTE VASO HRANO

TRINER'S ELIXIR

OF BITTER WINE

Mnogokrat odpravi neprebavnost in zaprtnico

NAROCITE SI PROSTI VZOREC

Triner's Bitter Wine Co.

544 S. Wells St., Chicago, Ill.

Pošljite mi brezplačni vzorec.

Ime Naslov

V vseh lekarnah

FRANK FABIAN, soprog;

FRANK FABIAN JR., 14, Dorothy Mary, 8, otroka;

Joe Vidrich, brat;

v starem kraju zavuča mater Marija Vidrich, sestra Rozalija,

Cleveland, Ohio, 27. marca 1937.

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

FR. MIHČIČ CAFE

7202 ST. CLAIR AVENUE

Night Club

6201 St. Clair Ave.

(zraven Norwood gledališča)

NAJFINEJI CANDY, SLADOLED

Odprt do 2:30 zjutraj

Norwood Sweet Shoppe

Mrs. Frances Krašovic

